

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci žalobce **VHS – ROPA plus, spol. s r. o.**, se sídlem Bruntál, U Potoka 9, v řízení zastoupeného JUDr. Martinem Vychopeněm, advokátem se sídlem Benešov, Masarykovo náměstí 225, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství** se sídlem Brno, Masarykova 31, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5.2.2016 č.j. 5263/16/5100-41453-711845, ve věci zajištění daně,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 5.2.2016 č.j. 5263/16/5100-41453-711845 se **zrušuje**.

II. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 2.7.2015 č.j. 2274052/15/3205-00540-805183, č.j. 2313309/15/3205-00540-805183, č.j. 2313318/15/3205-00540-805183, č.j. 2313259/15/3205-00540-805183, č.j. 2313289/15/3205-00540-805183, č.j. 2313389/15/3205-00540-805183 a č.j. 2313340/15/3205-00540-805183 se **zrušují**.

III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11.228,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Martina Vychopeně, advokáta se sídlem Benešov, Masarykovo náměstí 225.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta žalobcova odvolání a potvrzeny zajišťovací příkazy Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj uvedené ve výroku II. tohoto rozsudku.

Napadené rozhodnutí bylo vydáno poté, co předchozí rozhodnutí žalovaného v téže věci bylo zrušeno rozsudkem zdejšího soudu ze dne 7.1.2016 č.j. 22 Af 77/2015-31, www.nssoud.cz, a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení (kasační stížnost žalovaného proti rozsudku zdejšího soudu byla následně zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23.3.2017 č.j. 10 Afs 17/2016-77, www.nssoud.cz).

V mezidobí přitom došlo k posunu v rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 31.10.2016 č.j. 2 Afs 239/2015-66, www.nssoud.cz, vyslovil, že:

„[49] Podle § 168 odst. 1 daňového řádu se zajišťovací příkaz stává neúčinným, pokud není vydáno rozhodnutí o odvolání proti němu do 30 dnů ode dne, kdy bylo podáno.

[50] Smysl extrémně krátké lhůty pro skončení odvolacího řízení, navíc s definitivními následky na účinky zajišťovacích příkazů, je podle Nejvyššího správního soudu zčásti takový, jak tvrdil stěžovatel. V popředí stojí nutnost zkrátit období právní nejistoty daňového subjektu na minimum. Důvodnost odvolání má být posouzena bezodkladně, zjevně bez většího doplňování podkladů, nepochybně i proto, aby se daňovému subjektu v rozumném čase otevřela cesta pro případný soudní přezkum. Lhůta zakotvená v § 168 odst. 1 daňového řádu je svou povahou propadnou procesní lhůtou, která má motivovat správce daně k urychlenému posouzení důvodnosti podaného odvolání s tím, že nečinnost vyvolá bez dalšího okamžitý efekt v podobě neúčinnosti zajišťovacího příkazu.

[51] V případě, že odvolací orgán lhůtu pro rozhodnutí dodrží a o odvolání včas rozhodne, je účel § 168 odst. 1 daňového řádu naplněn. Správní soud poté na základě žalobních bodů posoudí zákonnost rozhodnutí o zajištění, a pokud shledá, že zákonné podmínky pro zajištění daně nebyly dodrženy, je třeba, aby zrušil jak napadené rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvostupňové (zajišťovací příkaz). Takový procesní postup vystihuje specifickou podstatu institutu zajištění daně jakožto rozhodnutí předstižného a akčního, avšak velmi razantního, kde se rychlost vydání pojí s efektivitou. Není totiž možné akceptovat, aby správce daně měl po (minimálně) několika měsících soudního přezkumu možnost např. doplnit dalšími údaji původně nepřezkoumatelné rozhodnutí, a tím je (zpětně) konvalidovat. Takový výklad by umožnil daňové správě paušální vydávání rychlých zajišťovacích příkazů třeba i zcela bez odůvodnění, které by pouze stačilo v odvolacím řízení včas potvrdit. Takto by bylo dosaženo vždy a za všech skutkových okolností např. zajištění majetku každého daňového subjektu, kterému ještě ani nebyla stanovena daň, a to minimálně do doby jejího stanovení, avšak bez jakékoli reálné šance dosáhnout v co nejkratší době zrušení či omezení zajištění, bylo-li nezákonné. (...)

[53] Nejvyšší správní soud považoval za nutné vyjevit svůj pohled na tuto problematiku, neboť jde o otázku důležitou pro správní praxi. Správní soudy považují institut zajištění daně za potřebný a plně respektují jeho užití v situacích, pro které jej zákonodárce včlenil do právního řádu. Postihlo-li však zajištění daňový subjekt

neprávem, je třeba zachovat možnost obrany (primárně takovou, která připouští návrat do původního stavu), potažmo umožnit náhradu vzniklé újmy. Soud si je vědom, že každé jednotlivé využití institutu zajištění bude vyžadovat od správce daně velmi dobrou přípravu a propracovanou procesní strategii, včetně přesného načasování tak, aby měl včas shromážděn dostatek podložených argumentů, a zároveň nepropásal vhodný okamžik, a váháním nezapříčinil vzdálení postižitelného majetku z dosahu daňové správy. S ohledem na dopady zajištění budoucí daňové povinnosti na adresáty správy daní však nejde o požadavky nelegitimní či přemrštěné.

[54] Právní úprava zajištění daně je vůči daňové správě velmi přísná, neboť jde v zásadě o rozhodování „na jeden pokus“. To však není u institutů předstižné povahy v rámci celého právního řádu nijak ojedinělé (srov. podmínky pro uvalení vazby v trestním řízení). Lhůta pro vyřízení odvolání je vydáním rozhodnutí definitivně zkonsumována, a po skončení soudního přezkumu již znovu neběží, takže úvahy o jejím stavění (či přetržení) po dobu řízení před soudem jsou zcela bezpředmětné. Daňový řád ani soudní řád správní ostatně neobsahují žádné ustanovení, z něhož by to bylo možné dovodit (§ 148 daňového řádu se týká lhůt pro stanovení daně a § 41 s.ř.s. lhůty pro zánik práva ve věcech daní).

[55] V případě, že soud shledá, že nebyly splněny podmínky pro vydání zajišťovacích příkazů, zruší v zájmu právní jistoty účastníků jak rozhodnutí o odvolání proti zajišťovacímu příkazu, tak zajišťovací příkaz samotný. Správce daně může v případě, že podá kasační stížnost, požádat o přiznání odkladného účinku, jinak je povinen zajištěné prostředky neprodleně uvolnit.

[56] Nejvyšší správní soud připomíná, že nastavení procesních lhůt a dalších parametrů řízení je výhradně věcí zákonodárce. Smysl a účel extrémně přísných pravidel pro daňovou správu je přitom jasný – vyvážit razanci, s jakou zajišťovací příkaz vstupuje do majetkové sféry daňového subjektu. (...)

[59] Pro úplnost lze ještě dodat, že za této situace ztrácí smysl námitka týkající se pokynu krajského soudu, aby při novém rozhodování o zajištění byla pravděpodobnost budoucího doměření daně zhodnocena ve světle nejnovější judikatury. Kromě zrušení zajišťovacích příkazů a odstranění dalších rozhodnutí, která na ně navázala a nemohou bez nich samostatně obstát (soudu je známo jedno rozhodnutí o odvolání), již toto řízení o zajištění nebude pokračovat. Správce daně má pochopitelně obecně možnost vydat zajišťovací příkazy nové, ovšem ohledně téže daně a zdaňovacího období založené na jiných skutkových okolnostech nebo právních závěrech. Při úvaze o vydání nového zajišťovacího příkazu je požadavek zhodnocení recentní judikatury týkající se hmotněprávních předpokladů budoucího stanovení daně zcela legitimní. Správce daně musí pokaždé vážit, jaká je v okamžiku, kdy o zajištění rozhoduje, pravděpodobnost, že daň bude v určité výši stanovena, a své úvahy promítnout do odůvodnění zajišťovacího příkazu. Vzhledem k tomu, že hmotněprávní základ doměření daně v situaci obdobné té, která se týká žalobce, dosud nebyl Nejvyšším správním soudem v potřebné míře řešen, bylo by namísto při novém rozhodování s určitým časovým odstupem ověřit, zda judikatura v těchto otázkách v poslední době nepřinesla odlišný pohled, než jaký dosud uplatňoval správce daně. Jedná se ovšem o obecné pravidlo pro všechny případy nového rozhodování správního orgánu.“

Současně podepsaný soud akcentuje, že k uběhnutí propadné lhůty je povinen přihlížet z úřední povinnosti (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 5.2. 2009 sp. zn. II. ÚS 1416/07, nalus.usoud.cz).

Krajský soud v nyní posuzované věci neshledal důvody se od shora citované rozhodovací praxe odklonit.

Uzavírá proto, že bylo-li napadené rozhodnutí vydáno po prekluzi práva žalovaného o odvolání proti zajišťovacím příkazům rozhodnout, nezbývá než napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušit, přičemž tento jeho osud musejí podle § 78 odst. 3 s.ř.s. následovat i zajišťovací příkazy.

Bylo by bez smyslu, aby soud podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil věci žalovanému k dalšímu řízení, neboť přezkoumávané řízení o zajištění je tímto skončeno.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého procesně úspěšnému žalobci vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek		3.000 Kč
b) náklady právního zastoupení advokátem		
α) odměna advokáta za zastupování
v řízení ve výši 3.100 Kč bez DPH /
úkon při těchto úkonech právní služby:		
1) příprava a převzetí věci		
2) sepis žaloby	§ 7, § 9 odst. 4
písm. d)
vyhl. č. 177/1996
Sb.	6.200 Kč
β) paušální náhrada hotových výdajů
advokáta ve výši 300 Kč bez DPH /
úkon při úkonech právní pomoci
vypočtených pod písm. α)	§ 13 odst. 3
vyhl. č. 177/1996
Sb.	600 Kč
γ) DPH 21% z částek uvedených
pod písm. α) – β)	§ 57 odst. 2 s.ř.s.	1.428 Kč

Celkem

11.228 Kč

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to dle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 149 odst. 1 o.s.ř. k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 18. května 2017
Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu